

جمهوری اسلامی ایران

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، مرکز تحقیقات ملی آبزیان آبهای شور

عنوان دستورالعمل		دستورالعمل فنی و اجرایی بهداشتی کارگاه های تکثیر و پرورش ماهی تیلاپیا	
شماره دستورالعمل		تاریخ شروع اجرا	
شماره بازنگری		تاریخ اعتبار	

دستورالعمل فنی و اجرایی بهداشتی کارگاه های تکثیر و پرورش ماهی تیلاپیا

نگارنده:

فرهاد رجبی پور

شماره ثبت: ۵۴۱۵۹

تاریخ ثبت: ۱۳۹۷/۵/۲۹

جمهوری اسلامی ایران

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، مرکز تحقیقات ملی آبزیان آبهای شور

عنوان دستورالعمل	دستورالعمل فنی و اجرایی بهداشتی کار گاه های تکثیر و پرورش ماهی تیلاپیا	
شماره دستورالعمل	تاریخ شروع اجرا	
شماره بازنگری	تاریخ اعتبار	

فهرست

۲	چکیده
۳	هدف
۵	دامنه
۵	مسئولیت
۶	روش کار
۶	پیشگیری
۶	محیط زیرساخت ها، تجهیزات
۹	پیشگیری از بروز و شیوع عوامل بیماری زا
۱۱	پیشگیری در ورودی های سیستم : خوراک، بچه ماهی
۱۵	آموزش
۱۵	پایش و نظارت
۱۶	کنترل
۱۶	مدیریت و کنترل سیستم پرورش
۱۸	کنترل عوامل بیماری زا
۲۳	درمان
۲۹	مستندات مرتبط
۳۲	مستندات مرجع

جمهوری اسلامی ایران

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، مرکز تحقیقات ملی آبزیان آبهای شور

عنوان دستورالعمل		دستورالعمل فنی و اجرایی بهداشتی کارگاه های تکثیر و پرورش ماهی تیلاپیا	
شماره دستورالعمل		تاریخ شروع اجرا	
شماره بازنگری		تاریخ اعتبار	

چکیده

ماهی تیلاپیا دومین ماهیان پرورشی جهان است. طبق آمار فائو تولید جهانی تیلاپیا در سال ۲۰۱۶ به حدود ۵/۶ میلیون تن رسیده است. پرورش تیلاپیا در بیش از ۱۳۵ کشور جهان، در سیستم های مختلف پرورش صورت می گیرد. یکی از مهمترین ویژگی های ماهی تیلاپیا که سبب شده این ماهی بشدت مورد توجه آبی پروران قرار گیرد، مقاومت بیشتر این ماهی نسبت به دیگر ماهیان پرورشی در برابر بیماری ها بویژه در شرایط پرورشی است اما باید توجه داشت که عوامل بیماری زای عفونی متعددی می توانند ماهی تیلاپیا را تحت تأثیر قرار دهند که ممکن است به مشکلات و خسارت های جدی منجر شود.

برای مدیریت بهداشتی ماهیان تیلاپیای پرورشی پیشگیری از بیماری بر درمان ترجیح دارد. پیشگیری شامل مجموعه ای از آبی پروری خوب و مدیریت کارگاه ها است. جنبه های کلیدی مدیریت بهداشت آبزیان شامل کاهش احتمال قرارگیری در معرض پاتوژن ها و کاهش عوامل استرس زا است که ماهی را از نظر آلودگی به عوامل بیماری زا مستعد می کنند. از آنجاکه تیلاپیا در مراحل نخست معرفی به صنعت آبی پروری کشور می باشد، لازم است بررسی بیماری ها و برنامه ریزی اصولی پیشگیری و کنترل آن مورد توجه قرارگیرد.

هدف از تدوین این دستورالعمل، یادآوری نکات اساسی و آشنا کردن مدیران مزارع و آبی پروران با تعاریف و نکات پایه بهداشتی درمورد ماهی تیلاپیا، از بدو ورود و معرفی این ماهی تا مرحله پرورش در کارگاه ها و ارائه راهکارهای عملی ساده و ضروری به منظور پیشگیری، کنترل و درمان است.

واژه های کلیدی: تیلاپیا، تکثیر و پرورش، بهداشت، بیماری